

Eijsden-Margraten: 4 juni 2026

Onderwerp: Motie voortgezet onderwijs

Bezoekadres:
Amerikaplein 1
6269 DA Margraten

Servicepunt:
Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

Postadres:
Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel.: 14043
of: +31 (0)43 458 8488
fax: +31 (0)43 458 8400
info@eijsden-margraten.nl
www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:
NL46BNGH0285148680
BIC: BNGHNL2G

Geachte raadsleden,

Ter uitvoering van de op 13 november 2025 door de raad aangenomen motie over het onderzoeken van de mogelijkheden tot vestiging van een school voor voortgezet onderwijs in de kern Eijsden delen wij u het volgende mee.

Wettelijk kader

De procedure tot het stichten van een door het Rijk bekostigde school voor voortgezet onderwijs is opgenomen in de Wet op het voortgezet onderwijs. Naast kwalitatieve criteria kent de wet kwantitatieve criteria waaraan een nieuwe school voor voortgezet onderwijs dient te voldoen. Aan de kwalitatieve criteria gaan wij in deze brief voorbij; de kwantitatieve criteria komen hierna aan de orde.

Er zijn twee varianten denkbaar om te komen tot de stichting van een vo-school.

1. De gemeente stelt zich actief op; zij neemt zelf het initiatief tot schoolstichting.
2. De gemeente stelt zich passief op; zij wacht initiatieven van ouders of schoolbesturen af.

Wij kiezen voor variant 2, voor het door de gemeente aannemen van een passieve houding dus. Dit, omdat naar onze mening op grond van de huidige gegevens de haalbaarheid van een vo-school in Eijsden (of elders in Eijsden-Margraten) beperkt is. Ter onderbouwing van dit standpunt merken wij het volgende op.

Stichtingsnormen

Een nieuwe vo-school zal door het Rijk bekostigd worden, wanneer via een belangstellingsmeting aannemelijk is gemaakt dat de school bezocht zal worden door minstens 65 leerlingen per leerjaar dat de school telt. Voor wat betreft vmbo-, havo- en vwo-scholen levert dat de volgende normering op.

- Vmbo-school: minimaal $4 \times 65 = 260$ leerlingen
- Havo-school: minimaal $5 \times 65 = 325$ leerlingen
- Vwo-school: minimaal $6 \times 65 = 390$ leerlingen

Bij een combinatie van scholen dient de combi-school door minstens 75% van de aantallen per school te worden bezocht. In de door de raad aangenomen motie wordt gesproken over een school in Eijsden voor vmbo, havo en vwo. Een combinatie van deze drie schoolsoorten levert dan het volgende minimaal vereiste aantal leerlingen op.

Behandeld door :
Bijlage(n) : Geen
Documentkenmerk(en) :

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 5
Ons kenmerk : Z/25/285617/1024584

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

- Vmbo: $0,75 \times 260 = 195$ leerlingen
- Havo: $0,75 \times 325 = 244$ leerlingen
- Vwo: $0,75 \times 390 = 293$ leerlingen +
732 leerlingen

Actuele leerlingenstroom voortgezet onderwijs vanuit Eijsden-Margraten

Hoe ziet de deelname aan het voortgezet onderwijs vanuit Eijsden-Margraten er momenteel uit? Tabel 1 geeft weer hoeveel leerlingen per kern in welke gemeente een school voor voortgezet onderwijs bezoeken. Buiten beschouwing zijn gelaten het Novocollege (voor nieuwkomers) en Terra Nigra (praktijkschool), beide gelegen in Maastricht.

Legenda

Cadier en Keer is inclusief Bemelen, Eijsden inclusief Mariadorp, Mesch en Oost-Maerland, Gronsveld inclusief Eckelrade en Rijckholt, Margraten inclusief Scheulder, Mheer inclusief Banholt en Noorbeek.

Tabel 1

	Gulpen	Maastricht	Meerssen	Elders	Totaal
Cadier en Keer	23	175	2	1	201
Eijsden	4	386	8	45	443
Gronsveld	3	116	0	3	122
Margraten	132	53	2	8	195
Mheer	75	35	2	11	123
St. Geertruid	22	52	1	5	80
Totaal	259	817	15	73	1.164

Toename basisgeneratie

Aan de motie van de raad ligt onder andere de overweging ten grondslag dat de vraag naar voortgezet onderwijs in Eijsden toe zal nemen als gevolg van de verwachte groei van het aantal woningen en gezinnen. Afgaande op de in februari 2025 geactualiseerde leerlingenprognose voor het primair onderwijs is een toenemende vraag inderdaad te verwachten. Maar die groei moet niet overschat worden. Gebaseerd op de hiervoor bedoelde prognose laat tabel 2 zien, hoe het aantal 4-12 jarigen zich de komende vijftien jaar in Eijsden en de overige delen van Eijsden-Margraten zal ontwikkelen. Ontwikkeling van deze basisgeneratie is een indicatie voor de deelname aan het voortgezet onderwijs in de toekomst.

Tabel 2

	4-12 jarigen in 2026	4-12 jarigen in 2041	toe-/afname
Cadier en Keer	288	325	37
Eijsden	987	1.127	140
Gronsveld	219	218	-1
Margraten	389	456	67
Mheer	220	221	1
St. Geertruid	167	179	12
Totaal	2.270	2.526	256

Het huidige aantal van 1.164 leerlingen in het voortgezet onderwijs komt neer op ruim 51% van het huidige aantal 4-12 jarigen. Vermenigvuldiging van dit percentage met het verwachte aantal 4-12 jarigen in 2041 laat een toename in dat jaar tot 1.295 vo-leerlingen zien.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijdsen
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Is stichting van een school voor vmbo-havo-vwo in Eijdsen haalbaar?

Die vraag is pas met zekerheid te beantwoorden, wanneer een belangstellingsmeting uitwijst dat de relevante wettelijke stichtingsnorm gehaald wordt. Wij nemen aan, dat in Maastricht wonende ouders niet of nauwelijks belangstelling voor een in Eijdsen te stichten vo-school zullen tonen, dit omdat Maastricht in alle opzichten over een voldoende aanbod van scholen beschikt en de gemeente de komende jaren aanzienlijk in de huisvesting daarvan zal investeren. De vraag of vanuit de Belgische grensgemeenten belangstelling is te verwachten is niet relevant, omdat verklaringen van in België woonachtige ouders bij de meting niet meegeteld kunnen en mogen worden.

Onze conclusie is dan, dat het aan in Eijdsen-Margraten woonachtige ouders is om voldoende belangstelling voor een te stichten school voor voortgezet onderwijs in Eijdsen te tonen. De kans van slagen daarop schatten wij als klein in, overwegende dat:

- met 1.164 vo-leerlingen op dit moment het potentieel aan vo-leerlingen in Eijdsen-Margraten relatief beperkt van omvang is en ook in de toekomst beperkt van omvang zal zijn;
- het aannemelijk is dat in Margraten of de zuid-oost-hoek van onze gemeente woonachtige ouders vanwege de afstand tot die school in overwegende mate voorkeur zullen blijven hebben voor het Sophianum in Gulpen;
- vanwege de afstand en de verkeersveiligheid niet te verwachten is, dat in Cadier en Keer woonachtige ouders in belangrijke mate eerder belangstelling voor een vo-school in Eijdsen dan voor een vo-school in Maastricht zullen tonen;
- ouders om andere redenen dan afstand, bijvoorbeeld het onderwijsaanbod of de toegepaste onderwijsmethodiek, voor een bepaalde school kiezen;
- de onzekere toekomst en beperkte mogelijkheden van een waarschijnlijk kleine vo-school in Eijdsen niet uitnodigt om belangstelling daarvoor kenbaar te maken.

Is stichting van een school voor vmbo-havo-vwo in Eijdsen nodig?

Aanleiding voor de motie zijn geweest de sinds dit schooljaar door de LVO-scholen in de regio Maastricht-Heuvelland gehanteerde lotingprocedure bij de toelating van leerlingen tot deze scholen en het door de gemeenteraad van Maastricht op 25 februari 2025 vastgestelde integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs, dat onder andere voorziet in de verhuizing van het Sint Maartenscollege van Maastricht-oost naar Maastricht-west. Over beide factoren heeft op 11 mei jl. een gesprek plaatsgevonden tussen onze portefeuillehouder onderwijs en (een delegatie van) het bestuur van LVO.

Aanmeldprocedure

De procedure komt erop neer, dat - wanneer het aantal aangemelde leerlingen de gebouwcapaciteit van een school overschrijdt - loting de toelating van het maximaal te plaatsen aantal leerlingen zal bepalen. Deze procedure is niet nieuw; vanwege de grote belangstelling voor Bernard Lievegoed wordt zij bij deze school al langer gehanteerd. Een vergelijkbare situatie is bij het Stella Maris College in Meerssen ontstaan. Ook die school is dermate populair geworden, dat de beschikbare gebouwcapaciteit (1.400 leerlingen) ontoereikend is om het aanbod aan leerlingen te kunnen huisvesten. Reden om ook bij die school het lotingsstelsel te gaan hanteren en in navolging daarvan bij alle LVO-scholen in de regio.

Tijdens het hiervoor bedoelde gesprek heeft LVO aangegeven dat - afgezien van Bernard Lievegoed en Stella Maris College - loting bij de andere scholen zich niet snel zal voordoen. Wanneer loting toch moet plaatsvinden, zullen de consequenties daarvan per gemeente in beeld gebracht worden en zal zo nodig naar bevind van zaken gehandeld worden.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs Maastricht

Dat LVO niet snel een loting bij de andere vo-scholen verwacht, baseert het schoolbestuur op uitbreiding van de gebouwcapaciteit met 12% waarin het huisvestingsplan voortgezet onderwijs van Maastricht voorziet. Tegenover het verhuizen van het bij ouders uit Eijsden-Margraten populaire Sint Maartenscollege naar de westkant van de stad, staat vernieuwing en uitbreiding van de gebouwcapaciteit aan de oostkant. Zo doende blijft deze kant voorzien in voldoende capaciteit om leerlingen vanuit Eijsden-Margraten op te vangen. Ook omdat met de komst van het Sint Maartenscollege de belangstelling vanuit de westkant van de stad voor scholen aan de oostkant waarschijnlijk zal verminderen.

Montessori college

Het Montessori College is er sinds het schooljaar 2024-2025 en is voortgekomen uit een ouderinitiatief om te komen tot voortgezet onderwijs in Maastricht, gestoeld op de montessori-methodiek. Hoe deze school zich in de nabije toekomst ontwikkelt, zal afgewacht moeten worden. In het huisvestingsplan voortgezet onderwijs van Maastricht is zij buiten beschouwing gelaten. Slaagt de school erin vaste voet aan de grond te krijgen en blijft zij aan de oostkant van Maastricht gevestigd, zal ook zij bijdragen aan uitbreiding van de huisvestingscapaciteit aan deze kant van de stad.

Nevenvestiging

Tijdens het gesprek op 11 mei jl. is LVO de vraag voorgelegd, hoe dit bestuur aankijkt tegen het in Eijsden realiseren van een nevenvestiging c.q. dependance van een andere LVO-school. In reactie heeft LVO aangegeven neutraal te staan tegenover een initiatief tot stichting van een vo-school in Eijsden of elders in Eijsden-Margraten. LVO zal een dergelijk initiatief niet belemmeren maar zal het ook niet ondersteunen. Niet ondersteunen betekent onder andere, dat het realiseren van een nevenvestiging niet tot de mogelijkheden behoort. In de ogen van LVO is qua kosten en formatie (het lerarentekort in het voortgezet onderwijs) het aanhouden van een nevenvestiging een onverstandige keuze. Het is ook niet voor niets, dat LVO in samenspraak met Maastricht bij opstelling van het huisvestingsplan voor het voortgezet onderwijs concentratie van voorzieningen als uitgangspunt gehanteerd heeft.

Tot slot

Stichting van een school voor voortgezet onderwijs in Eijsden of elders in de gemeente is voor Eijsden-Margraten niet zonder risico. De gemeente zal moeten voorzien in huisvesting voor deze school. Omdat geschikte of geschikt te maken gebouwen niet voorhanden zijn, zal via tijdelijke en/of structurele huisvesting daarin voorzien moeten worden. Het voorzien in huisvesting vergt een miljoeneninvestering. Dit terwijl de toekomst van de school onzeker zal zijn: heeft zij werkelijk bestaansrecht of niet?

Met name dat risico is reden voor ons een afwachtende houding aan te nemen bij het streven naar voortgezet onderwijs in Eijsden of elders in Eijsden-Margraten. Op dit moment staat de noodzaak van een eigen school voor voortgezet onderwijs niet vast. Wij vertrouwen op het toereikend zijn van de beschikbare capaciteit na realisatie van het huisvestingsplan voortgezet onderwijs in Maastricht. De toekomst zal uitwijzen of dit vertrouwen terecht is geweest dan wel leerlingen vanuit Eijsden-Margraten toch met een plaatsingsprobleem geconfronteerd worden. En als daarvan sprake is, in welke mate. Het probleem zal dusdanig van omvang moeten zijn, dat stichting van een eigen vo-school alsnog te overwegen is.

Met het toesturen van deze brief beschouwen wij de motie over voortgezet onderwijs in Eijsden als afgedaan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eijsden-
Margraten,
De locosecretaris, De burgemeester,

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN